

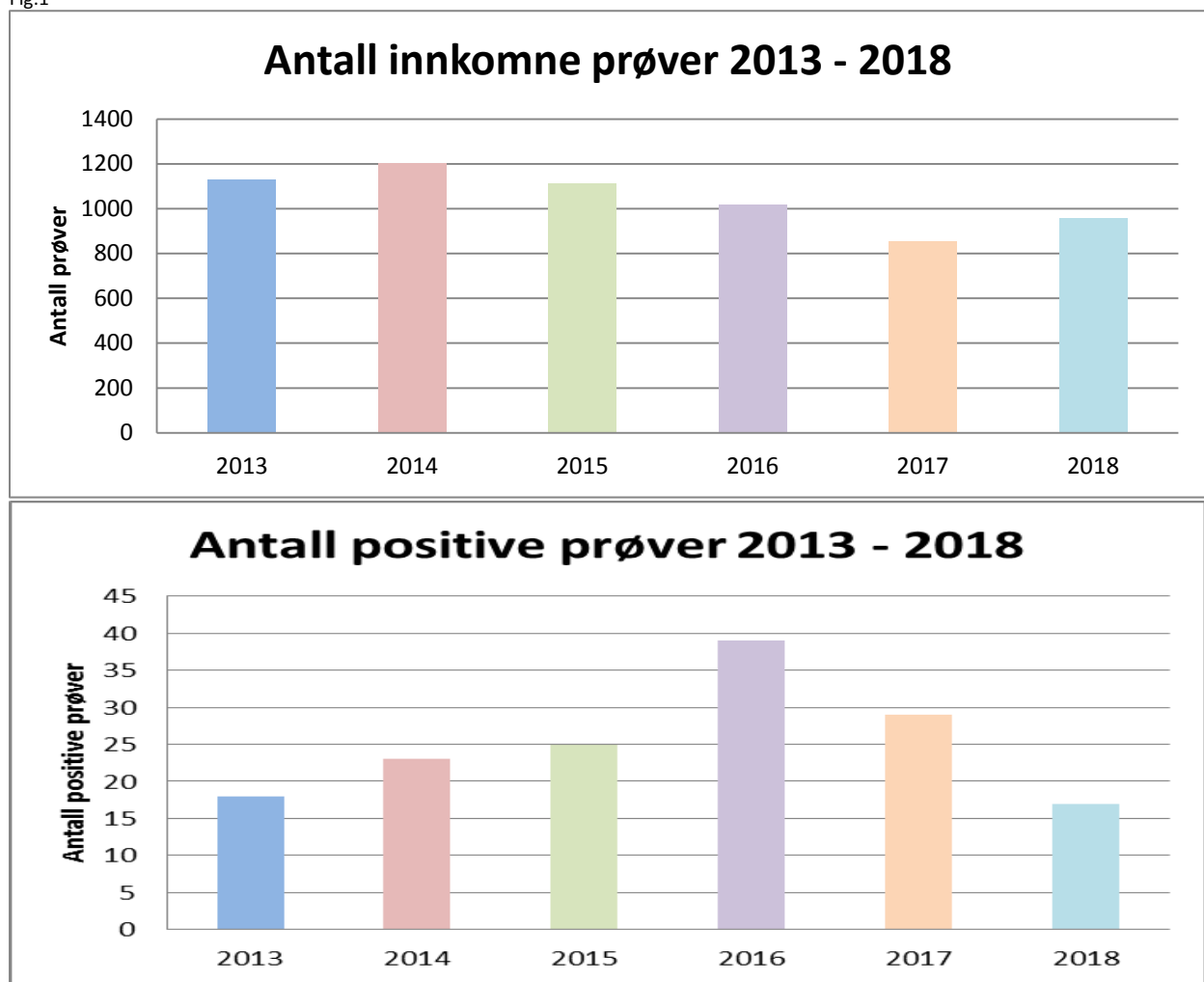
Nøkkeltall fra Seksjon for dekontaminering 2018.

Store deler av aktiviteten ved seksjon for dekontaminering bidrar med verdifull informasjon og data til Nasjonal kompetansetjeneste for dekontaminering.

1) Kontroll av vann fra dialysemaskiner:

Seksjonen analyserer dialysevann for kimtall og endotoksiner. Kimtallprøver forteller noe om hvor mange levende mikroorganismer det befinner seg i væsken. Endotoksin er et bakterieprodusert giftstoff som frigjøres når Gram-negative bakterier dør og går i oppløsning. Det vil si at det kan være endotoksiner i væsken selv om det er fritt for levende bakterier. Fig. 1 viser historikk for antall prøver og positive prøver.

Fig.1

De aller fleste norske dialyseenheter (52) er tilknyttet kontrollordningen for av dialysevæske og er fordelt som følger:

Helse Sør-Øst: 29 %	Helse Vest: 21 %	Helse Midt: 27 %	Helse Nord: 23 %
---------------------	------------------	------------------	------------------

2) Kontroll av sterilisator med biologiske indikatorer (BI):

Inaktivering av biologiske indikatorer (sporeprøvene) indikerer at sterilisatoren har oppnådd visse steriliseringsbetingelser. Periodisk kontroll av sterilisatorer med biologiske indikatorer anbefales kvartalsvis (4 x per år). Det kontrolleres ca. 2000 sterilisatorer per år. Fig2 viser aktiviteten i 2018.

Fig.2

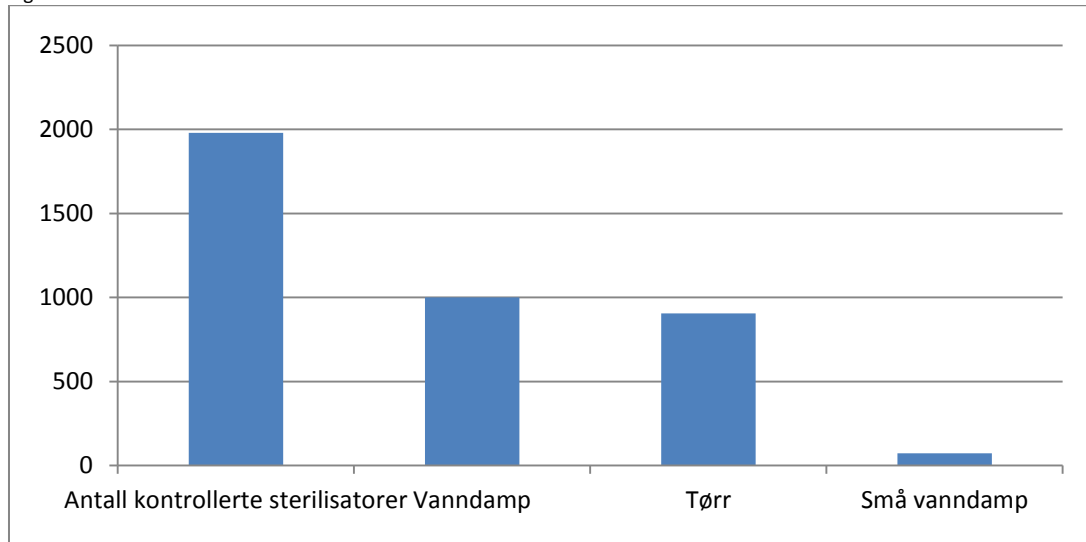
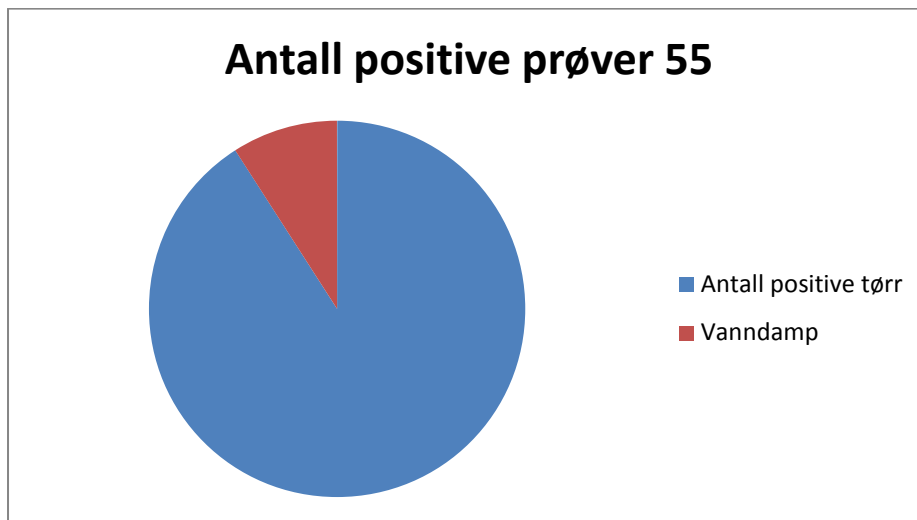

Fig.3 viser fordelingen av vekst på prøver i 2018 for biologiske indikatorer (BI) differensiert mellom vanndampsterilisatorer og tørrsterilisatorer.

Fig.3

Kunder med vekst på biologiske indikatorer kontaktes umiddelbart per telefon for rådgivning.

Fig. 4 og viser historikk og utvikling for biologiske indikatorer (BI) på vanndamp mens fig. 5 viser for tørrsterilisatorer.

Fig.4

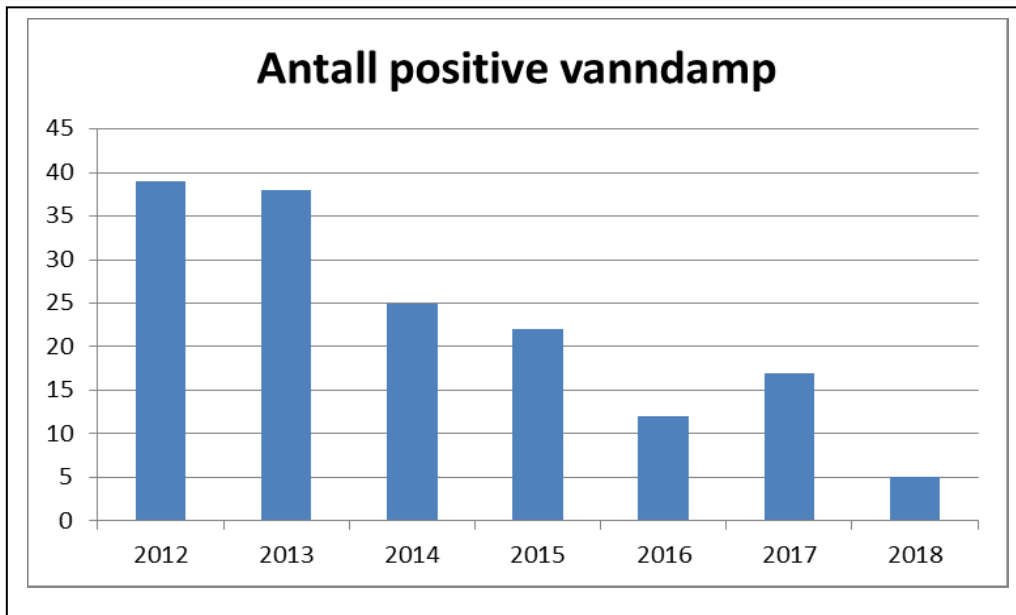
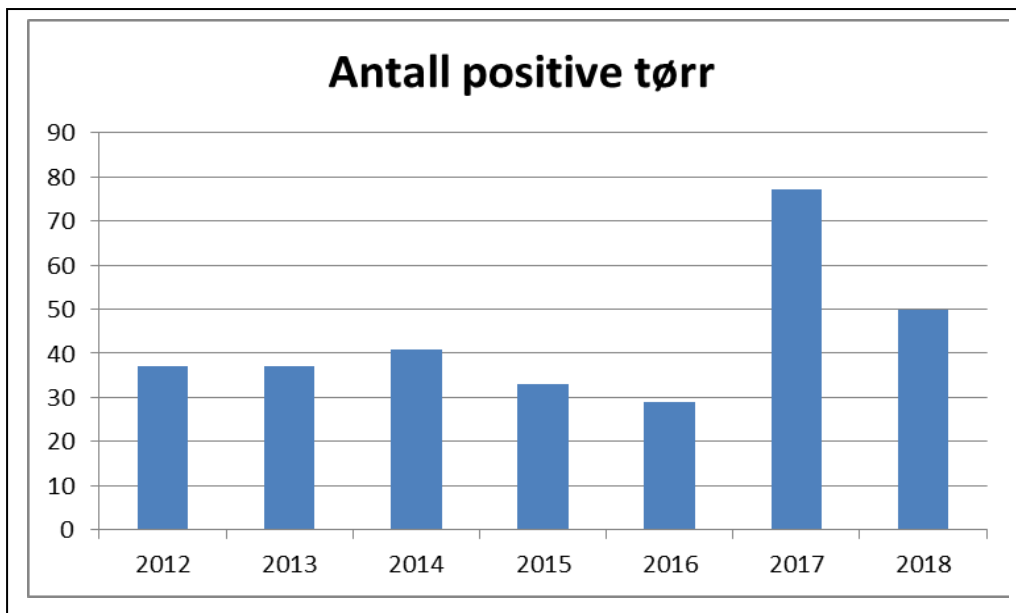

Fig.5

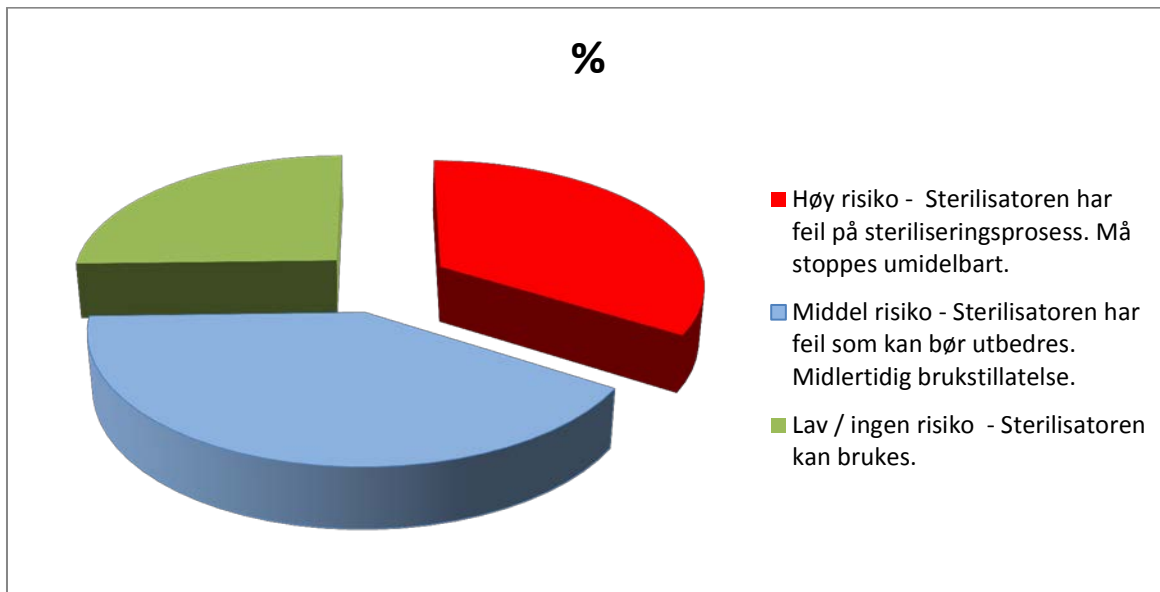
Vi ser av tabellene at antall prøver med vekst for vanndampsterilisatorer (fig. 4,) med et lite unntak av 2017, har en fallende kurve. For tørrsterilisatorer (fig.5) er bildet mer bekymringsfullt. Vanndampsterilisering har raskest inaktivisering av mikrober, inkludert bakteriesporer. Vi anbefaler å bruke vanndampsterilisering. Tørrsterilisering bør kun brukes når instrumenter eller produkt ikke tåler sterilisering med vanndamp.

3) Validering av vanndamp sterilisatorer

Ved feil eller avvik i sterilisatorens ytelse, vil det øke sannsynligheten for at instrumentene ikke blir sterile. Seksjonen har som tredjepartsaktør validert 59 vanndampsterilisatorer i 2018. I dette arbeidet klassifiseres funn i alvorlighets grad HØY-MIDDELS-LAV.

Fig. 6 under viser prosentvis fordeling av feil.

Fig.6

Eksempler på feil som medførte stengning: Feil på steriliseringsprosessen etter at leverandør skiftet styrepanelet.

Det er viktig å skille validering fra service. Validering kan avdekke behov for service eller reparasjon.

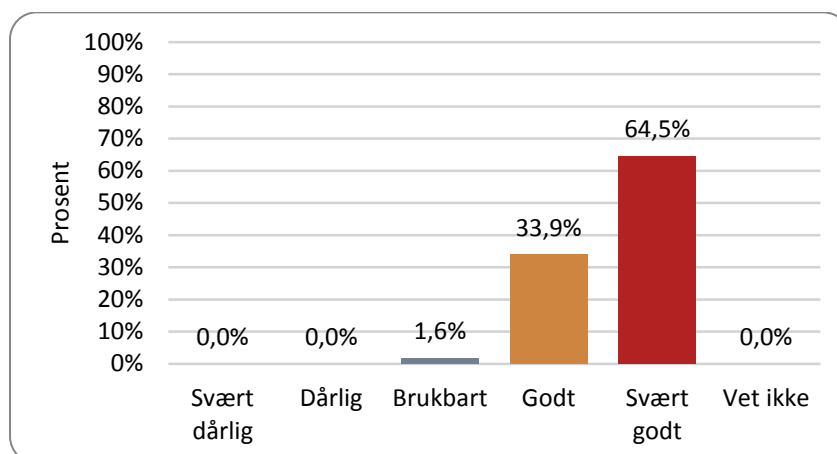
Kompetansetjenesten bruker informasjon fra disse kvalitetsindikatorerne i våre kurs, råd og veiledningstjenester.

4. Kursaktivitet

Grunnkurs dekontaminering: Seksjonen arrangerer årlig 1-2 grunnkurs i dekontaminering. Kurset gir grunnleggende innføring i dekontaminering. I 2018 ble det arrangert ett kurs. Det blir gjennomført to kurs i 2019 (18. mars og 5. desember). Mer informasjon om disse kursene finnes på vår nettside.

Fig. 7 viser evaluering av grunnkurset i dekontaminering fra 20. mars 2018, svarprosent 63 %.

Fig.7

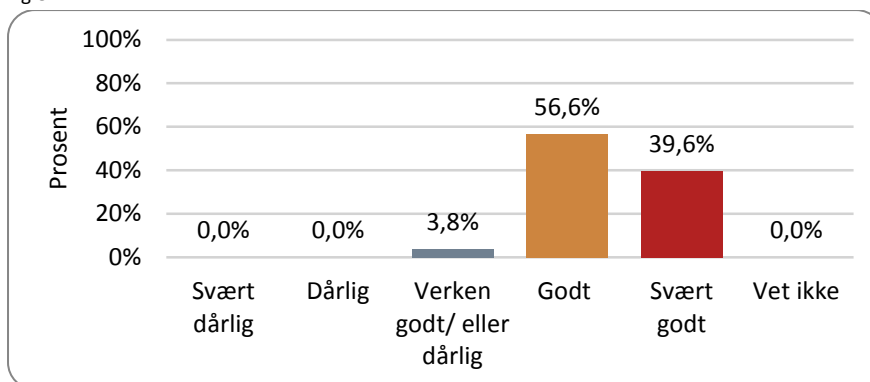
Tabellen under viser deltakere og geografisk fordeling.

År	Tot. antall	Leverandører	Private klinikker	OUS	Spesialisthelsetjenesten	Primærhelsetjenesten	Helse Sør-Øst	Andre regioner
2014	175	10 %	9 %	22 %	50 %	9 %	70 %	30 %
2015	218	5 %	10 %	19 %	28 %	38 %	80 %	20 %
2017	51					100 %	88 %	12 %
2018	110	2 %	3 %	23 %	27 %	45 %	80 %	20 %

Dekontamineringsdagene: Årlig, nasjonal todagers konferanse. Konferansen for 2019 ble arrangert 21-22 mai. Mer informasjon om konferansen finnes på vår nettside.

Fig. 8 viser evaluering Dekontamineringsdagene, 5-6. juni 2018 svarprosent 57 %.

Fig.8

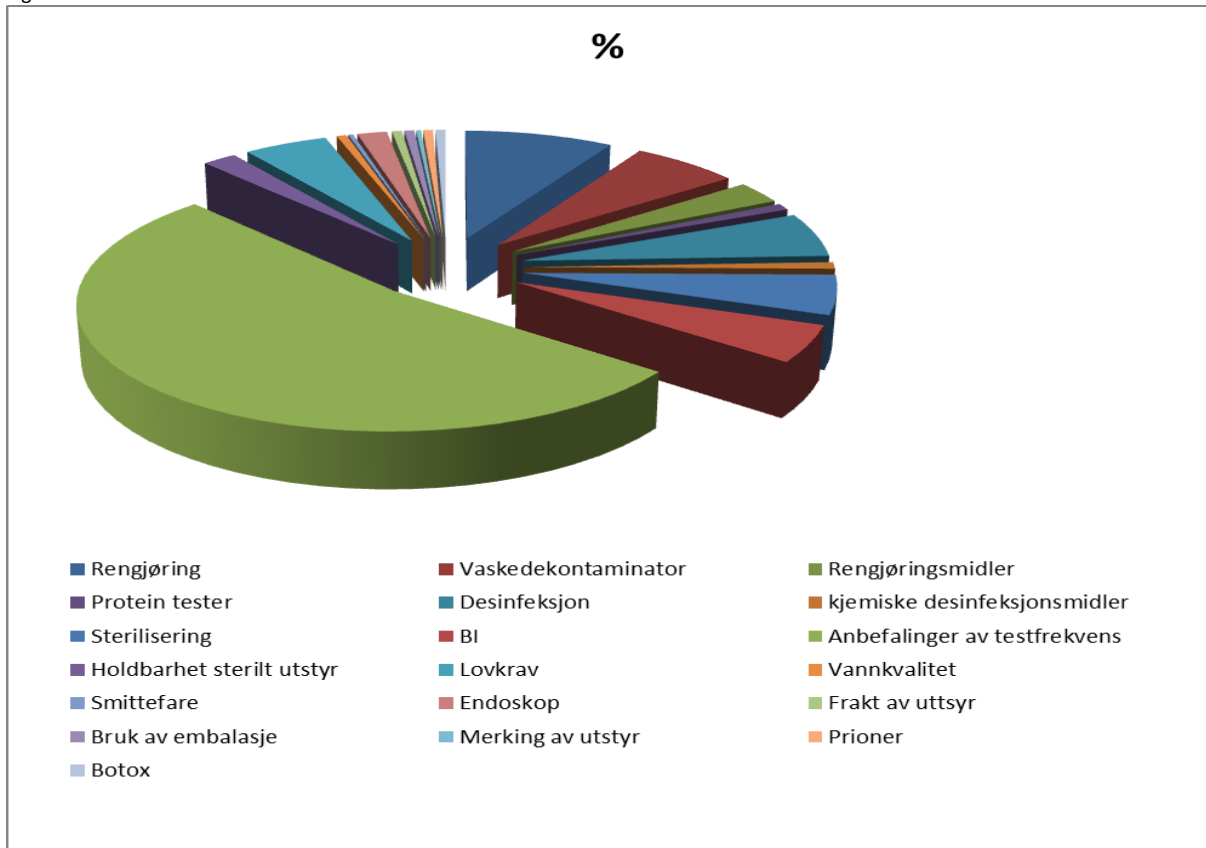
Dialyseseminar: Vi avholder vårt første dialyseseminar 16. september 2019, for helsepersonell som er involvert i prøvetakning fra dialysemaskiner og vannrenseanlegg.

5. Råd og veiledningstjeneste

Vår råd- og veiledningstjeneste har stor pågang. Av hensyn til kvalitet og dokumentasjon ønsker vi primært henvendelser på epost til: steriliseringskontroll@ous-hf.no, men vi tar også imot henvendelser per telefon på 23 07 11 35.

Fig. 9 viser oversikt over temaer innkommet på epost til oss i 2018.

Fig.9

Spørsmål om anbefalt testfrekvens for sterilisatorer utgjør 50 % av alle henvendelser. Etter dette er det spørsmål tilknyttet vask og rengjøring som er dominerende med 17 %. Sterilisering er knyttet til 8 % av alle henvendelser. Direkte spørsmål om hva loven krever (lovkrav) er ikke ubetydelig med 5 %. Dette tallet er nok betydelig høyere siden mange som etterspør testfrekvens gjør dette per telefon og spør i tillegg ofte om hva loven krever. Detaljert statistikk for telefonhenvendelsene har vi dessverre ikke.

Gjennom 25 år har Seksjon for dekontaminering og Nasjonal kompetansetjeneste for dekontaminering samlet data fra sterilisatorkontroller og dialysevannsanalyser, og opparbeidet seg et omfattende datagrunnlag fra både primær- og spesialisthelsetjenesten. Aktivitetene har gitt seksjonen et verdifullt innblikk i brukernes daglige utfordringer med hensyn til dekontaminering av medisinsk gjenbruksutstyr.

Kontakt oss gjerne ved spørsmål om praktisk utstyrshåndtering, anbefalte prosedyrer eller om maskinkontroller.